

Amsterdams Centrum Buitenlanders

In de meeste opbouwprojecten wordt veelvuldig met migranten gewerkt. Er werd dan ook voor gekozen tijdens de studiereis een organisatie te bezoeken die op dat terrein actief is. In onze zoektocht stuiten we op het Amsterdams Centrum Buitenlanders (verder ACB genoemd) dat een ondersteunende rol vervult naar organisaties die met migranten of voor migranten werken.

Het ACB is een tweedelijns-instelling die werkt voor de emancipatie van migranten in de Nederlandse samenleving, waarbij het zich vooral richt op de integratie van mediterrane allochtonen. De organisatie heeft een vestiging in Amsterdam en in Haarlem.

Vooraleer in te gaan op de organisatie zelf, is een schets van het Amsterdams minderhedenbeleid niet overbodig. Het ACB heeft in het verleden sterke impulsen in die richting gegeven en is nog steeds actief rond beleidsstimulering en -beïnvloeding.

Het Amsterdams minderhedenbeleid.

Van oudsher is Amsterdam een immigratiestad geweest. Momenteel kan een onderscheid gemaakt worden tussen drie groepen immigranten.

Allereerst zijn er de immigranten afkomstig uit de Nederlandse ex-koloniën: Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen. Een tweede groep bestaat uit de zogenaamde „gastarbeiders” en hun familie, en wordt voor het grootste deel gevormd door Turken en Marokkanen. De overblijvende groep bestaat uit meer dan 100 nationaliteiten. Een groot gedeelte hiervan heeft de status van vluchteling.

Inmiddels bestaat een kwart (25%) van de Amsterdamse bevolking uit etnische minderheden.

(In Nederland bestaat 7% van de bevolking uit migranten.) Tweeënvijftig procent van de Amsterdamse huidige schooljeugd is allochtoon.

Vanaf begin jaren tachtig realiseerde de overheid zich dat het grootste deel van de migranten zich blijvend in Nederland had gevestigd. Er is dan ook een beleid gemaakt met het ontwikkelen van een beleid om migranten te ondersteunen bij hun inburgering. De noodzaak aan een degelijk beleid bleek uit de problemen waarmee veel minderheden te maken hadden en nog hebben. Die problemen liggen voornamelijk op het vlak van onderwijs, arbeidsmarkt en huisvesting. Het beleid richt zich vooral op deze terreinen.

Het beleid is sterk gericht op de jeugd. De toekomst van Amsterdam zal immers in sterke mate bepaald worden door de mate waarin het lukt om de tweede-generatie etnische jongeren een volwaardige plaats te bieden in de samenleving.

Essentieel binnen het beleid is de samenwerking met migrantengroepen zelf. Migrantengroepen krijgen inspraak en worden zo medeverantwoordelijk voor het beleid. Eén van de kerntaken van het Bureau voor Strategisch Minderhedenbeleid (BSM) van Amsterdam is dan ook het verbeteren van de participatiestructuren. Migrantengroepen hebben het recht deel te nemen aan gemeenteraads- en stadsdeelraadverkiezingen.

In het *onderwijs* moet speciaal aandacht uitgaan naar het wegwerken van achterstanden bij bepaalde groepen. Hiervoor is het onderwijsvoor-rangsbeleid ontwikkeld. Hoofddoelstelling is een samenhangend beleid tot stand te brengen dat beoogt onderwijsachterstanden van leerlingen als gevolg van sociale, economische en culturele factoren op te heffen of te verminderen.

Op de *arbeidsmarkt* vormen gebrek aan opleidingsniveau, relevante werkervaring, leeftijd, kennis van de taal, onbekendheid van werkge-

vers, en vooroordelen of discriminatie ten aanzien van niet-autochtone werkzoekenden belangrijke problemen.

Op dit vlak voert de gemeente Amsterdam een positieve-actie-beleid. Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar een kandidaat uit een minderheidsgroepering. Deze en nog andere maatregelen moeten uiteindelijk leiden tot een personeelsbestand dat een evenredige afspiegeling is van de Amsterdamse bevolking.

Wat *huisvesting* betreft is er in Amsterdam een duidelijk woningtekort. Vijftig procent van het totale woningbestand bestaat uit sociale woningen. Het eigen woningbezit in Nederland ligt heel laag.

Er is een concentratie van minderheden in de oude negentiende-eeuwse wijken. Deze woningen zijn vaak goedkoop maar klein en in slechte conditie. Allochtonen en in casu Marokkanen zijn doorgaans slecht geïnformeerd op „woongebied”. Een eis van het beleid is dat voor de woningdistributie de bereikbaarheid van de woonruimte voor allochtonen even groot is als voor autochtone Nederlanders. Dit betekent ook de opheffing van de achterstands-situatie voor minderheden en de bestrijding van discriminatie. Een spreidingsbeleid is in principe verboden, maar in realiteit komt het toch wel voor.

Het minderhedenbeleid spitst zich momenteel vooral toe op nieuwkomers in Amsterdam en streeft ernaar hen vanaf het begin goed te begeleiden. Nieuwkomers worden ondersteund en geadviseerd bij het zoeken naar een opleiding en een job.

Het minderhedenbeleid van de gemeente is een tweesporig beleid. Ten eerste moeten alle voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn. Er wordt gestreefd naar een gelijkwaardige positie in de samenleving voor iedereen. Daarnaast wordt er een beleid gevoerd dat zich richt op specifieke groepen in achterstandssituaties.

Een goed voorlichtingsbeleid is hierbij uiterst belangrijk, zowel voor allochtonen als voor autochtonen die met migranten te maken krijgen. En hierin heeft het ACB een belangrijke rol te spelen.

Het Amsterdams Centrum Buitenlanders.

Het ACB is een tweedelijns-instelling. Het centrum biedt immers geen individuele hulpverlening, maar heeft overheden, organisaties, instellingen en bedrijven als partner en klant. Haar taken zijn de ondersteuning van eigen organisaties * van migranten bij hun emancipatie aan de ene kant en het vertrouwd maken van overheden, bedrijfsleven, instellingen etc. met de omgang met migranten als cliënt en medewerker. Arbeidsmarkt, onderwijs en educatie en cultuur zijn de belangrijkste werkterreinen. Het ACB is een stichting, gesubsidieerd door het ministerie van WVC (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) en maakt onderdeel uit van een landelijk dekkend netwerk (het Nederlands Centrum Buitenlanders).

Het ACB heeft haar werking geconcretiseerd in een aantal werkgroepen, die het zelf Taskforces noemt: taskforce onderwijs, taskforce arbeidsmarkt en de regie cultuur en ontwikkeling. Binnen deze „taskforces” worden initiatieven en projecten opgezet en/of ondersteund. Een „taskforce” is eigenlijk een combinatie van ontwikkeling, het uitvoeren van concrete maatregelen en het behalen van resultaat in een afgebakende tijd.

Hoe meer de migrantengemeenschap georganiseerd is, hoe beter, want met des te minder partijen moet onderhandeld worden.

Binnen de regie cultuur en ontwikkeling worden heel wat experimenten rond multi-cultureel samenleven ontwikkeld, waaronder een experimentele woonvorm voor oudere Zuid-Europeanen en een preventieproject voor Marokkaanse vaders.

Het ACB onderhoudt een uitgebreid netwerk van internationale contacten om de ontwikkelingen van de migrantengemeenschappen, in minderhedenbeleid en in onderzoek bij te houden.

(*) zelf- of eigen organisaties zijn organisaties die voor en door migranten zijn opgericht en waarvan de activiteiten zich voornamelijk richten op migranten en op de verbetering van hun positie in de Nederlandse samenleving.

Het ACB ziet in het minderhedenbeleid van Amsterdam momenteel twee fases afgerond, waarbij de stimulansen en inbreng van het ACB belangrijk waren :

- 1 Het tot stand komen van het „*Amsterdams model*”, namelijk de bundeling van krachten van eigen organisaties die over de grenzen van politieke, ideologische of maatschappelijke aard heen gezamenlijk prioriteiten stellen in hun emancipatiestreven. Dit model is geconcretiseerd in de inwerkingstelling van de Stedelijke Marokkaanse Raad en de Turkse Adviesraad.
- 2 De fase van de *beleidsstimulering* is ook grotendeels afgerond. In alle geledingen is men er nu wel van overtuigd dat met de etnische minderheden rekening moet worden gehouden en dat daar speciale aandacht moet naar uit gaan.

Hierdoor ziet het ACB een verschuiving in zijn taak. Van beleidsstimulering gaat men nu eerder naar resultaatgerichte begeleiding van het beleid wat zich eerder kenmerkt in methodiekontwikkeling. Door de samenwerking van allochtone en autochtone medewerkers in het centrum vervult het ACB hierbij ook een laboratoriumfunctie.

Het ACB gaat zich intensief inzetten in een beperkt aantal goedomschreven projecten en streeft hierbij een zo groot mogelijke bundeling van initiatieven na. Er wordt dus vertrokken van een projectmatige aanpak met meerdere partners en met een zichtbaar resultaat.

Het centrum wil er ook voor zorgen dat de verschillende projecten zelfstandig door kunnen gaan. Het ACB verleent dan verder nog ondersteuning. Er wordt ook zoveel mogelijk gewerkt met projectwerkers en ingehuurd deskundigen.

Zoals reeds gezegd rekent het ACB arbeidsmarkt, onderwijs/educatie en cultuur tot zijn kerntaken. Bijzondere aandacht gaat naar vrouwen en jongeren. Het werkterrein van het ACB is groter dan Amsterdam zelf, zijn werkterrein beslaat de hele regio. Ook voor de werking in de regio worden dezelfde prioriteiten gesteld.

Commentaar

Ten aanzien van de integratieproblematiek werkt men in Nederland vanuit een globaal concept van beleid. Het gaat niet om het bij ons gekend concept van het „plaatselijk blussen van branden”. Daarbij vertrekt men van een positief beeld ten aanzien van de integratieproblematiek, een beeld dat overigens ruim verspreid is: de migranten zijn er en ze blijven.

Er is een wisseling tussen het Amsterdamse en het nationale beleid terzake. In Amsterdam richt men zich op specifieke en essentiële terreinen als huisvesting, onderwijs en arbeidsmarkt. Er wordt geopteerd voor een beleid waaraan ook migranten zelf helpen vorm geven.

